

แนวทางการปฏิบัติในการขนย้ายสัตว์ทดลอง**(Guidelines For The Transportation Of Laboratory Animal)**

ด้านล่างนี้คือแนวทางการปฏิบัติสำหรับการขนย้ายสัตว์ทดลองจากพื้นที่ศูนย์สัตว์ทดลองไปยังพื้นที่ปฏิบัติการอื่น พึงระลึกว่าท่านไม่สามารถนำสัตว์ทดลองกลับเข้ามายังพื้นที่ศูนย์สัตว์ทดลอง และท่านไม่สามารถเลี้ยงดูแลสัตว์ทดลองนอกพื้นที่ศูนย์สัตว์ทดลองเกิน 12 ชั่วโมง (ต้องปฏิบัติการให้เสร็จสิ้น) และการขนย้ายสัตว์ทดลองดังกล่าวต้องได้รับการพิจารณาอนุญาตจากสัตวแพทย์ผู้รับผิดชอบของศูนย์สัตว์ทดลอง

1. ขนย้ายสัตว์โดยตรงจากห้องเลี้ยงสัตว์ไปยังพื้นที่ปฏิบัติการ
2. ลดการทำให้เกิดเสียงดังและการสั่นสะเทือนโดยการใช้อุโมงค์ที่มีลักษณะล้อเป็นยางและล้ออยู่ในสภาพสมบูรณ์
3. มีผ้าปกคลุมรถเข็นเพื่อปกป้องสัตว์และกรงสัตว์จากภายนอก ทำความสะอาดผ้าคลุมที่ใช้อย่างสม่ำเสมอ
4. เส้นทางที่ใช้ในการขนย้าย ควรเลือกใช้เส้นทางที่ใช้ส่งของ/ตัวอย่างด้านการแพทย์ และควรหลีกเลี่ยงหรือพยายามใช้พื้นที่ส่วนกลาง (public area) ให้น้อยที่สุด
5. ส่งคืนกรง วัสดุรองนอนที่ใช้แล้ว ซากสัตว์ มายังศูนย์สัตว์ทดลองเมื่อจบสิ้นกระบวนการทดลองเพื่อทำความสะอาด/ทำลายอย่างเหมาะสม
6. ห้ามมิให้นำสัตว์ไปไว้ในนอกบริเวณพื้นที่ศูนย์สัตว์ทดลองโดยไม่ได้รับความเห็นชอบเป็นลายลักษณ์อักษรจากสัตวแพทย์ผู้รับผิดชอบของศูนย์สัตว์ทดลอง
7. รถเข็นและพาหนะที่ใช้เคลื่อนย้ายสัตว์ต้องได้รับการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อระหว่างการใช้งาน เพื่อป้องกันการปนเปื้อนซึ่งอาจทำให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคในห้องเลี้ยงสัตว์ได้
8. เมื่อของเหลวจากร่างกายสัตว์ได้แก่ เลือด ปัสสาวะ น้ำลาย/น้ำมูก มูลสัตว์ หรือวัสดุรองนอนที่ใช้แล้วสัมผัสกับพื้นผิวด้านนอกของกรง ต้องทำความสะอาดทันทีด้วยแอลกอฮอล์ 70 %
9. กรณีที่มีการเคลื่อนย้ายสัตว์ที่ได้รับสารอันตราย (Biohazard) ต้องติดต่อคณะกรรมการ Biosafety ของสถาบัน
10. กรณีที่มีการเคลื่อนย้ายสัตว์จำพวกฟันแทะจำนวนมากต้องติดต่อกับสัตวแพทย์ผู้รับผิดชอบของศูนย์สัตว์ทดลองเพื่อให้การอนุมัติในการใช้รถยนต์เพื่อขนย้ายสัตว์

กรณีที่ขนย้ายกรงสัตว์ฟันแทะจำนวนไม่มาก

- ขนย้ายสัตว์ที่อยู่ในกรงแบบ filter-top โดยใช้รถเข็น แต่ต้องมั่นใจว่าฝาปิดสนิท (อาจใช้เทปกาวเพื่อยึดฝาไว้กับกรง)
- หากเป็นไปได้ควรวางกรงไว้ที่ชั้นล่างของรถเข็น โดยปล่อยชั้นบนของรถเข็นไว้สำหรับวางผ้าคลุม

- หลีกเลี่ยงการวางกรงซ้อนกันหลายๆชั้น เนื่องจากทำให้การหมุนเวียนอากาศที่บริเวณกรงด้านบนน้อยลง และทำให้เสียสมดุล กรงอาจตกหล่นได้
- สำหรับกรงเดี่ยวและขนย้ายระยะทางใกล้ๆระหว่างห้อง อนุญาตให้ใช้ผ้าที่บดแสงคลุมกรงและถือกรงไป
- บางครั้งอาจนำกรงใส่ในถุงกระดาษสีน้ำตาลเพื่อป้องกันสายตาผู้คน การใช้ถุงกระดาษได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการดูแลการเลี้ยงและใช้สัตว์ทดลองและสัตวแพทย์แล้ว และจะอนุญาตให้ใช้ได้ภายใต้เงื่อนไขดังนี้
 - ใช้ถุงกระดาษได้เพียงครั้งเดียว เนื่องจากถุงกระดาษยากต่อการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อ (สามารถนึ่งฆ่าเชื้อ (autoclave) ได้ 2-3 ครั้ง แต่เป็นงานที่ยุ่งยากและเสียเวลา) ดังนั้นควรเปลี่ยนถุงหลังการใช้
 - ต้องมี microisolator lid
 - ต้องเป็นถุงที่สะอาดแห้ง และมีหูหิ้วที่แข็งแรง
 - ใช้ 1 ถุง ต่อ 1 กรง และห้ามถือเกิน 2 ถุงต่อคนต่อครั้ง

เอกสารอ้างอิง

1. Institute for Laboratory Animal Research, (2006), Guidelines for the humane transportation of research animals, Washington, DC, National Academies Press
2. AAALAC International, (2003), Overcoming the challenges of animal transportation, AAALAC International Connection, Maryland
3. SCAHAW , (2002), The welfare of animals during transport (details for horses, pigs, sheep and cattle), Brussels, Scientific Committee on Animal Health and Welfare, Health and Consumer Protection Directorate-General, European Commission
4. Swallow J , (1999), Transporting animals, The UFAW Handbook on the Care and Management of Laboratory Animals Volume 1, 7th edn., Poole T, English P, Oxford, Blackwell Science, pp 171-87